

Катерина Міхейцева-Цінгрос
**ФОРМУВАННЯ ДИСКУРСУ КУЛЬТУРНОЇ ПОЛІТИКИ
СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ**

Культурна політика – є важливою інституалізованою формою репрезентації державою та її суб'єктами загальнонаціональних стратегій з розвитку та сталої діяльності культурних форм діяльності громадян. Розмірковування про необхідність консолідації тлумачення поняття «культурна політика» серед світової спільноти набула практизації тільки у 20 сторіччі. Історія усвідомлення важливості культури у якості потужного та важливого осередку людського буття починається у 1953 році, коли СРСР створює перше міністерство культури. Загальнопланетарного масштабу питання необхідності розвитку та дослідження симбіозу культури та політики набуло під час проведення круглого столу ЮНЕСКО у Монако у 1967 році. Саме тоді цей трансдисциплінарний феномен отримав свою дефініцію та перші розробки з концептуалізації та формалізації [1]. Вони, на нашу думку є свідченням певного історичного контексту та соціальної парадигми західноцентриського світу, котрі надалі ЮНЕСКО буде намагатися подолати, а саме виправити правову ситуацію з об'єктивізацією суспільства урядами та економічними, а також етичними наслідками процесів глобалізації. Про це прагнення зробити певну «роботу над помилками» напряду свідчить підписана у Мехіко Декларація 1982 року [2]. Зазначимо, що саме ця декларація полягла до фундамента подальшої розбудови сучасних принципів усвідомлення людством взаємовідносин між державою та культурою, у тому числі в сучасній Україні.

У процесі свого розвитку нове інституціональне поняття зіткнулося з проблемою використання суспільством різних дефініцій (предметних та супутніх), що сьогодні у певній мірі атомізує моделі, методи та технології творення та дослідження національних процесів від світових. З іншого боку, це також може свідчити про утворення локальних тенденцій, з урахуванням національних, етнічних, економічних, культурних, релігійних особливостей тощо. Але, у свою чергу, це може ускладнювати наукову та правову мобільність держави у питаннях імплементації у законодавство декларацій, конвенцій, угод, що може призвести до практичної неспроможності реалізації суб'єктом держави узгодженої стратегії.

Проблему формування дефініції поняття «культурна політика» описували багато дослідників, беручи до уваги її мінливість, динамічність та змінність, враховуючи залежність від критеріїв її

оцінки, акторів, соціальних та політичних факторів тощо. Абраам Моль, Уорік Олівер Беннетта, А.С. Балакшін, Л.Є. Ковальова В.В. Карлова та інші.

Аналізуючи актуальний стан культурної політики в Україні, як комплексу гуманістично орієнтованих концепцій, стратегій, законотворчої діяльності та дій, які спрямовані на ствердження, захист та підтримку усіх векторів культурного прояву, можна зробити певний висновок: більшість з стратегічних концепцій, програм та ін. розроблюються оминаючи імплементації до них актуального філософського знання. Мабуть саме ця ланка не дає вибудувати дієвий та сталий порядок взаємовідносин між державою та культурою. Слід зазначити, що на сьогоднішній день актуальних наукових досліджень з філософії вкрай не вистачає, особливо таких спрямованостей, які б були зосереджені на формуванні інтеграційних процесів практичної філософії до законотворчої, аналітичної, адміністративної діяльності у царині культури на загальнодержавному та місцевому рівнях.

Всебічний огляд дисертаційних досліджень вітчизняних науковців в інших галузях гуманітарного знання демонструє високий рівень зацікавленості та розробки актуальних питань стосовно культурної політики сучасної України. У полі свого наукового інтересу культурну політику відзначають дослідники соціологічної, політологічної, економічної, юридичної галузей, а також держуправління, що дає нам привід говорити про перспективу втілення отриманих результатів у практичну площину.

Розробкою дискурсу культурної політики у філософській царині займається одна з найавторитетніших академічних інституцій, а саме інститут філософії ім.Сковороди. Культурна політика є науково-дослідною темою, яку очолював професор, доктор філософських наук Є.К.Бистрицький та завідувач відділу філософії культури, етики та естетики – доктор філософських наук С.В. Пролеєв. Долучивши до розробки проблематики багатозаровості буття сучасної культури кандидата філософських наук Р.В. Зимовця, вчені випустили актуальну теперішнім викликам монографію «Комунікація і культура в глобальному світі» [3], яка акумулює знання щодо людського досвіду формування комунікацій, та спробами переосмислення її місії та цілей у добу пізньої глобалізації.

Також проблематика культурної політики у філософському та соціально-філософському аспекті розроблялась такими науковцями, як С.В. Дрожжина, В.А. Михайлович, Л.Г. Скокова. Досить жвавий інтерес останні роки цією темою демонструють інші галузі гуманітарного знання, серед яких вирізняються роботи з теорій та практичних

реалізацій стратегій держуправління В.В. Карлової, Н.Г. Сорокіної, В.І. Малімон. Доцільними та ґрунтовними є праці науковців економічної царини М.О. Проскуриної, С.І. Задворного та у сфері політологічних знань І.В. Каріх, Н.Є. Пелагеша.

На сьогоднішній день ми можемо констатувати, що вітчизняне наука набула певні розробки, які пов'язані з проблематикою мета планування та творення культурної політики в сучасній Україні. Але також можемо зазначити, що відсутність зрозумілого, чіткого та дієвого механізму долучення науковців та введення в практичну площину законотворення та регуляції діяльності саме результатів їх наукових розробок - призводить до стагнації та навіть деградації взаємовідносин «культура – політика». І поки уряд не усвідомить, що сталий, ефективний та національноорієнтований розвиток культурної політики України можливий тільки у коліборації держапарату з науковими дослідженнями вітчизняних вчених (аналітиків місцевого досвіду) дієвих та потужних результатів чекати не доводиться.

Отже враховуючи вище наведені тези можемо зробити висновок, що завдяки широкому колу наукових дисциплін, зокрема гуманітарного кола, які вводять до свого категоріального апарату поняття та явища, пов'язані з творенням, розвитком, розповсюдженням та охороною культури, як невід'ємної та визначальної категорії сукупності ідеальних та матеріальних об'єктів і суб'єктів (акторів) їх генерування та сприяння, наростаючий суспільний запит, який має прояв у суспільних практиках та законотворче реагування уряду дає нам підстави зробити висновок, що наразі в сучасній Україні активно формується дискурс культурної політики, який доцільно досліджувати саме у філософському напрямку.

Список використаних джерел:

1. UNESCO. 1969. Round-table Meeting on Cultural Policies; Monte Carlo, Monaco [1967]. "Cultural policy: a preliminary study". Studies and documents on cultural policies (1), Paris, 49 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000001173>
2. UNESCO. 1982. Mexico city declaration on cultural policies, Paris, 230 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000052505>
3. Бистрицький Є., Зимовець Р., Пролесв С. Комунікація і культура в глобальному світі. – К.: Дух і Літера, 2020. – 416 с. – Бібліогр.: 395–409 с.